

Handleiding voor Assistent-scheidsrechters

A. ALGEMENE HOUDING

1. Houding

- Uw houding en gedrag moeten respect afdwingen
- Passief blijven t.o.v kritiek van het publiek, niet antwoorden of gebaren maken.
- Geconcentreerd blijven op het spel.

2. Verlof

- Verlof dient zo vlug mogelijk aangevraagd te worden, respecteer de voorziene termijnen
- Nooit een opdracht vervullen indien u fysiek en/of psychisch niet in orde bent.
- In geval van kwetsuur, ziekte of belet, zo vlug mogelijk de verantwoordelijke verwittigen. Niet vergeten een doktersattest op te sturen.

3. Uw algemene houding komt reeds tot uiting bij de voorbereiding van de wedstrijd

- Neem kennis van uw aanduiding via internet
- Tijdens de winterperiode via internet of de voorziene telefoonnummers, nagaan welke wedstrijden afgelast zijn.
- De uitrusting niet op het laatste ogenblik klaarmaken en zeker nagaan of u niets vergeten hebt
- Bereid uw reisweg voor en vertrek tijdig
- Voor het vertrek nota nemen van de afspraakplaats en telefoonnummer, alsook van het telefoonnummer van de club.
- In het bezit zijn van wisselgeld, een telefoonkaart of GSM.

- ## 4.
- Uw burger- of sportkledij dient netjes en verzorgd te zijn
 - Vermijd het gebruik van alcoholische dranken voor de wedstrijd en tijdens de rust

5. Tijdens de gesprekken met de clubdirigenten, nooit over collega's praten. Vermijd eveneens over de wedstrijd te spreken.

6. - Indien men uitgenodigd wordt op een receptie, vermijd dan dat andere personen u vergezellen
- Indien u niet naar de receptie gaat, verwittigen bij aankomst op het terrein.
- Als AR de taak van gespreksleider overlaten aan de referee.

7. Indien er een plaats van samenkomst is niet met de wagen naar het terrein rijden.

8. Wees open en constructief tijdens de wedstrijdevaluatie.

B. SIGNALISATIE

1. ALGEMEEN

- Een correcte en duidelijke signalisatie van de assistent garandeert een juiste beslissing van de scheidsrechter.
- Signaleer terwijl je stilstaat.
- Signaleer op een energieke manier.
- Signaleer altijd met gestrekte arm en het gezicht naar het speelveld.
- Gebruik de linker- of de rechterarm volgens de aan te geven richting, behalve bij hoekschop of doelschop waar met de rechterarm moet gesignaleerd worden.
- De vlag moet van hand veranderen voor het lichaam en niet boven het hoofd.
- Steeds de vlag in de hand houden die het dichtst bij het speelveld is.
- Discrete tekens met hoofd of hand zijn toegelaten om informatie aan de scheidsrechter over te maken.
- Na de signalisatie dient de vlag op een kordate, doch sobere manier naar beneden te worden gebracht.

2. BIJ INWORP

- Elke uitbal dient door de assistent gesignaleerd te worden
- Duidelijke situatie over de ganse lengte van het speelveld onmiddellijk de richting aangeven, zonder eerst de vlag in de hoogte te steken, dus signalisatie in één tijd
- Onduidelijke situatie: de assistent steekt de vlag in de hoogte, zoekt oog-contact met de referee en bevestigt de beslissing van deze laatste over de ganse lengte van het speelveld, dus signalisatie in twee tijden
- Bij die gevallen waar de bal nog net in het spel blijft, mag de assistent met een bescheiden handgebaar aangeven dat er kan verder gespeeld worden
- Als de bal na inworp niet in het spel komt: vlag omhoog en in een tweede tijd dezelfde richting aangeven
- Als de bal na inworp in het veld komt en het onmiddellijk verlaat: vlag omhoog en in een tweede tijd de andere richting aangeven
- Bij een foutieve inworp (voetfout): vlag omhoog en in een tweede tijd de andere richting aangeven
- Behoud uw signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen of het spel hernomen werd
- De AR mag de plaats van de inworp niet aanduiden

3. BIJ DOELSCHOP EN HOESCHOP

- Elke uitbal dient door de assistent gesignaleerd te worden
- Duidelijke situatie over de volledige lengte van de doellijn: onmiddellijk hoekschop of doelschop aangeven zonder eerst de vlag in de hoogte te steken, dus in één tijd
- Onduidelijke situatie over de volledige lengte van de doellijn: de assistent steekt de vlag in de hoogte, zoekt oogcontact met de refree en bevestigt de beslissing van deze laatste, dus signalisatie in twee tijden
- Bij signalisatie van hoekschop een beetje afstand van de hoeschopvlag nemen en met gestrekte arm het hoeschoppunt aanduiden
- Bij signalisatie van doelschop, gestrekte arm voorwaarts op 90°.
- Behoud uw signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen, of tot het spel hernomen werd
- De AR mag geen toelating geven om de hoeschop te trappen

4. BIJ VRIJE SCHOPPEN

- Om een fout te signaleren: vlag in de hoogte, enkele korte zwaaibewegingen en na het fluitsignaal onmiddellijk de richting aanduiden.
- Om aan te duiden dat het om een onrechtstreekse vrijschop gaat, vlag horizontaal voor het lichaam houden
- De aard van de fout mag op discrete wijze aangeduid worden
- De AR mag geen voordeelteken geven
- Behoud uw signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen, het spel hernomen werd of er duidelijk voordeel ontstaat.

5. BIJ STRAFSCHOP

- Om een strafs chop te signaleren: vlag in de hoogte, enkele korte zwaai-bewegingen en na het fluitsignaal onmiddellijk uw plaats innemen.

6. BUITENSPEL

- De buitenspelsignalisatie gebeurt in twee tijden
- Eerste tijd: vlag in de hoogte en deze positie aanhouden tot de scheidsrechter fluit
- Tweede tijd: dient om aan te duiden waar de speler zich bevindt:
 - in de omgeving van de assistent: vlag op 45°;
 - in het midden van het speelveld: vlag op 90°;
 - aan de overzijde van de assistent: vlag op 135°.
- Bij een negatief teken van de scheidsrechter of bij een duidelijk door de scheidsrechter getoond voordeel, onmiddellijk de vlag naar beneden
- Behoud de eerste tijd van uw signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen of tot de bal duidelijk ontzet is uit het verdedigende kamp

7. DOELPUNT

- Duidelijk en geldig doelpunt, geen signalisatie
- Bij geldig doelpunt dat de scheidsrechter niet kon waarnemen, vlag in de hoogte steken, visueel contact zoeken met de scheidsrechter, en na het fluitsignaal zich naar het midden van het terrein begeven, de blik gericht op het speelveld.
- Na een ongeldig doelpunt blijft de assistent onbeweeglijk en behoudt de gegeven signalisatie

8. VERVANGING

- Signaleer een verzoek tot vervanging niet wanneer het spel niet is stilgelegd, de wisselspeler niet klaar is of de scheidsrechter zelf de aanvraag tot vervanging heeft opgemerkt
- De vlag met gestrekte armen horizontaal boven het hoofd houden
- Bij een aanvraag tot vervanging die de scheidsrechter niet opmerkt moet de andere assistent de signalisatie van zijn collega overnemen

9. NOODSIGNAAL

- De vlag in korte bewegingen van links naar rechts boven het hoofd zwaaien
- Dit signaal aanhouden tot de scheidsrechter dit opmerkt
- Wanneer de scheidsrechter het noodsignaal niet waarneemt moet de andere assistent het signaal overnemen

C. PLAATSING

De eerste assistent plaatst zich altijd aan de kant van de bank met de wissel-
spelers. De andere assistent aan de overzijde.

1. BIJ BEGINSCHOP

Ter hoogte van de voorlaatste verdediger

2. BIJ DOELSCHOP

- Bij doelschop gegeven door de doelman: zich plaatsen op de hoogte van het doelgebied om te zien of de bal binnen het doelgebied ligt. Zodra de bal correct geplaatst is, zo vlug mogelijk uw plaats innemen ter hoogte van de voorlaatste verdediger (bij voorkeur zijdelings verplaatsen), zodat u kunt zien of de bal het strafschopgebied verlaat en of de aanvallers ook buiten het strafschopgebied zijn.
- Bij doelschop gegeven door een veldspeler: zich plaatsen op de hoogte van het doelgebied om te zien of de bal binnen het doelgebied ligt. Zodra de bal correct geplaatst is, plaatsing innemen ter hoogte van het strafschopgebied.

3. BIJ HOEKSCHOP

- In alle gevallen zich plaatsen achter de hoekvlag in het verlengde van de doellijn, zonder de spelers te hinderen

4. BIJ INWORP

- Ter hoogte van de voorlaatste verdediger, zonder de inworp nemer te hinderen

5. BIJ STRAFSCHOP

- Tijdens de wedstrijd: op het snijpunt van de doellijn en het strafschoptegebied
- Na de wedstrijd voor het aanduiden van een winnaar: de 1° assistent plaatst zich op het snijpunt van de doellijn en het doelgebied; de 2e assistent plaatst zich in de middencirkel samen met de andere spelers

6. BIJ UITTRAP DOOR DOELVERDEDIGER

- Ter hoogte van de voorlaatste verdediger

7. BIJ VRIJE SCHOPPEN

- Ter hoogte van de voorlaatste verdediger, behalve indien de scheidsrechter uitzonderlijk beslist zelf het buitenspel waar te nemen. Dan is de plaatsing op het verlengde van de doellijn.
- De scheidsrechter en de AR mogen zich nooit op dezelfde lijn bevinden.

8. NA ELKE SPEELHELFT

- De assistent die het dichtst bij de kleedkamers staat begeeft zich onmiddellijk naar de ingang ervan om de terugkeer van de spelers te bewaken. De andere assistent vervoegt de scheidsrechter.

9. BIJ SPECIALE GEVALLEN

- De assistent moet altijd ter hoogte van een gekwetste verdediger blijven, die voorlaatste verdediger wordt.

D. VERPLAATSING

- Een goede fysieke conditie is primordiaal
- Verplaats u zoveel mogelijk zijdelings teneinde een duidelijk zicht te hebben op het ganse speelveld
- Verplaats u voorwaarts indien de spelevolutie dit vereist
- De achterwaartse verplaatsing is niet aan te raden
- Uw verplaatsingen moeten naargelang de omstandigheden volgende kenmerken vertonen:
 - demarrage
 - ritmeveranderingen
 - snelheid
 - uithouding
 - beweeglijkheid

Dit is noodzakelijk om u steeds ter hoogte van de voorlaatste verdediger te bevinden

- Indien nodig, het spel volgen tot aan de doellijn; dit om correct te kunnen oordelen of de bal al dan niet de doellijn heeft overschreden.
- Verplaats u steeds buiten het speelveld
- Begeef u bij vervanging zo snel mogelijk naar de middenlijn, behalve wanneer de scheidsrechter er dichterbij staat of als er een vierde man is. Neem nadien zo vlug mogelijk uw plaats ter hoogte van de voorlaatste verdediger terug in
- Verlaat tijdens het spel nooit uw voorlaatste verdediger om problemen in de neutrale zone op te lossen
- Verplaats u bij vrije schop in uw omgeving, indien nodig naar de plaats van de bal, om de tegenstrever op reglementaire afstand te plaatsen
- Na een gemaakt geldig doelpunt, zodra oogcontact met de referee tot stand is gekomen, verplaatst de assistent zich een twintigtal meter voorwaarts langs de zijlijn in de richting van de middenlijn de blik gericht op het speelveld. In geval van betwisting is het noodzakelijk deze verplaatsing al sprintend te verlengen tot aan de middenlijn.

- Om aan te duiden aan de scheidsrechter dat er een fout juist binnen het strafschopgebied gebeurd is, verplaatst de assistent zich enkele passen richting doellijn
- Om aan te duiden aan de scheidsrechter dat er een fout juist buiten het strafschopgebied gebeurd is, verplaatst de assistent zich enkele passen richting middenlijn
- Na strafschop moet de assistent zo spoedig mogelijk zijn plaats innemen. Dit mag gebeuren door het afsnijden van de hoek
- Bij zware incidenten moet de dichtstbijzijnde assistent zich naar de plaats van het gebeuren begeven teneinde de scheidsrechter te helpen

E. BUITENSPEL

- Een speler bevindt zich in buitenspelpositie wanneer hij dichterbij de doellijn van de tegenstrever staat dan bij de bal en de voorlaatste verdediger. Opgelicht: één veldspeler volstaat dus niet indien de doelverdediger voorbij gespeeld is.
- De beoordeling van het buitenspel moet gebeuren op het moment dat de bal gespeeld wordt door een medemaat.
- Ten einde te vermijden dat er voor buitenspelpositie wordt gevlagd, dient de AR een fractie te wachten om te oordelen in welke richting de bal gaat en of die wel voldoende ver van de betrokken speler getrappt wordt.
- Om buitenspel te vlaggen is men zelden te traag maar vaak te vlug: WAIT AND SEE.
- Een speler bevindt zich nooit in buitenspelpositie als hij bij het vertrek van de bal:
 - op zijn eigen speelhelft staat (middellijn inbegrepen)
 - op gelijke hoogte staat van de voorlaatste verdediger
 - op gelijke hoogte staat van de twee voorlaatste verdedigers
- Geen buitenspel:
 - bij inworp
 - bij doelschop
 - bij scheidsrechtersbal
 - bij hoekschop
 - wanneer de bal rechtstreeks door de tegenstrever gespeeld wordt.
- Ten einde correcte beslissingen te nemen dient de assistent rekening te houden met:
 - de plaats van de spelers bij het vertrek van de bal.
 - de beweging van de bal (richting, snelheid, afstand, deviatie)
 - de actieve deelname van de speler:
 - tussenkomst in het spel.
 - de tegenstrever beïnvloeden.
 - voordeel uit zijn positie halen

- Actieve deelname aan het spel betekent, de bal, die van een medespeler komt, spelen of raken.
- Een tegenstrever beïnvloeden betekent hem beletten de bal te spelen of trachten te spelen :
 - hem het zicht of de bewegingen van een tegenstrever ont-nemen (vooral wat de doelman betreft) of
 - door gebaren of bewegingen, in de baan van de bal, de tegenstrever misleiden
- Voordeel halen uit zijn buitenspelpositie betekent de bal spelen die terug-komt van de doelpalen of dwarslat of een tegenstrever in de richting van de speler die zich in buitenspelpositie bevindt.
- Zich in buitenspelpositie bevinden is geen overtreding op zich.
- Om te oordelen of de aanvaller zich dichterbij de doellijn bevindt dan de voorlaatste verdediger, moet men zich baseren op de positie van het hoofd, het lichaam, de benen of de voeten van de aanvaller tegenover die van de voorlaatste verdediger (met de armen en de handen wordt geen rekening gehouden).

Het is niet noodzakelijk dat er een duidelijke ruimte (airspace) zichtbaar is tussen de beide spelers.

Het volstaat dat de aanvaller zich een klein beetje voor de voorlaatste verdediger bevindt.

- De buitenspelpositie van een aanvaller blijft behouden indien na de voorzet van de medemaat, een tegenstrever de bal raakt of laat afwijken.
- Bij twijfel omtrent een buitenspelover-treding moet niet worden gevlagd (dit moet de aanvallende ploeg bevoordelen).
- Indien een verdediger zich vrijwillig buiten het speelveld terugtrekt, om een tegenstrever buitenspel te plaatsen, mag er geen buitenspel gevlagd worden.

F. SAMENWERKING MET DE SCHEIDSRECHTER

1. Onderrichtingen

- Voor iedere wedstrijd **moet** de referee zijn onderrichtingen geven, zelfs indien men reeds verscheidene malen heeft samengewerkt.
- Indien de referee geen onderrichtingen geeft, **moet** de assistent erom vragen.
- De onderrichtingen moeten volledig zijn om iedere situatie te voorzien en mogen niet in tegenspraak zijn met de instructies van de CSC-PSC.
- Bij onduidelijkheden moet de assistent nadere toelichting vragen.

2. Visueel contact en radarfunctie

- Om een zeer goede samenwerking te bekomen, moet er visueel contact zijn met de referee, de andere assistent en de vierde man (indien aanwezig).
- Elke onregelmatigheid dient door minstens één van de vier officiële gezien te worden.
- De assistent heeft een radarfunctie, wat inhoudt dat hem gedurende heel de wedstrijd niets mag ontsnappen.
- Preventief zijn om incidenten te vermijden.
- Niet te vlug op het speelveld komen, wel in het oog houden wie wat doet.
- Enkele voorbeelden van onregelmatigheden die de assistent moet zien:
 - slag of schop buiten het gezichtsveld van de referee
 - opwarming van wisselspeler langs de verkeerde kant
 - een speler die een tweede gele kaart krijgt en niet wordt uitgesloten
 - meer dan het toegelaten aantal vervangingen
 - na een spelonderbreking de juiste herneming en de plaats ervan kunnen aanduiden.

3. Tussenkomst in spelfouten

Basisprincipe: het komt in de eerste plaats aan de scheidsrechter toe om overtredingen te bestraffen.

- Een assistent MOET een begane fout of een onsportief gedrag of een daad van brutaliteit signaleren door zijn vlag in de hoogte te steken wanneer hij beter geplaatst is dan de scheidsrechter en deze de fout niet bestraft heeft, zelfs in het strafschoopgebied. Ook als de scheidsrechter niets heeft gezien moet de assistent tussenkomen. Het bipsignaal moet worden gebruikt indien de assistent bijkomende inlichtingen aan de scheidsrechter wenst te verstrekken over de begane fout of indien de scheidsrechter het vlagsignaal niet heeft gezien. Het bipsignaal mag enkel aanvullend aan het vlagsignaal worden gebruikt.
- Zeer belangrijk voor de fouten met de hand en de brutaliteiten: voorzichtigheid is geboden voor de fouten met de arm of de voet. Het is noodzakelijk deze problemen te bespreken tijdens de voorbereiding van de wedstrijd.
- Alvorens een fout te signaleren, nagaan of het niet opportuun is om voordeel te laten.
- Alle zware overtredingen (schop, slag, spuwen, ...) dienen onmiddellijk, zonder spelstilstand af te wachten, aan de scheidsrechter met een noodsignaal kenbaar gemaakt te worden. Blijf geconcentreerd op de identiteit en de nummers van de spelers, op de plaats en de aard van de fout. Op de spelherneming letten om deze aan de scheidsrechter mede te delen.
- De assistent moet tussenkomen wanneer:
 - bij doelschop en vrije schop voor de verdedigers in hun eigen strafschoopgebied de bal geraakt wordt alvorens hij in het spel is.
 - bij doelschop de bal niet op de juiste plaats ligt.
 - de doelvredediger de bal met de handen ontzet buiten zijn strafschoopgebied.
 - bij vrije schop in uw omgeving of bij hoekschop, de spelers de reglementaire afstand niet respecteren.

- bij vrije schop in uw omgeving de plaats van spelherneming niet wordt gerespecteerd
 - incidenten dreigen of zich voordoen in uw omgeving. U moet de schuldige(n) kunnen aanwijzen
 - u een onregelmatigheid vaststelt juist vóór de aanvang van een speelhelft
 - na spelonderbreking, een herneming met scheidsrechterbal in uw omgeving dient uitgevoerd te worden (bepalen van de juiste plaats/de bal nemen)
 - meer vervangingen toegestaan worden dan reglementair toegelaten
 - het spel foutief hernomen wordt.
 - de referee zich vergist bij het toekennen van disciplinaire sancties
- De assistent komt niet tussen wanneer:
 - de doelvdediger de “zes seconden”-regel overtreedt
 - de inworp niet wordt uitgevoerd op de juiste plaats
 - De assistent komt alleen tussen wanneer de scheidsrechter de volgende gevallen niet bestraft of zich vergist
 - de doelvdediger speelt de bal met de handen nadat hij deze rechtstreeks heeft ontvangen uit een inworp genomen door een medespeler.
 - de doelvdediger speelt de bal met de handen nadat deze hem doelbewust door een medespeler met de voeten werd toegespeeld.
 - de doelvdediger de bal weer met de handen aanraakt nadat hij deze in het spel heeft gebracht en zonder dat deze door een ander speler geraakt werd.

4. Bevestiging van genomen beslissingen door de scheidsrechter

- Principe: de bevestiging van beslissingen heeft tot doel de goede samenwerking tussen het trio aan te tonen
- De assistent dient zich te houden aan volgende afspraken:
 - De bevestiging gebeurt slechts in de nabijheid van de assistent
 - De bevestiging moet vrijwel gelijktijdig kunnen gebeuren met het fluitsignaal van de scheidsrechter. Een laattijdige bevestiging heeft geen enkele zin.
 - De assistent moet goed visueel contact hebben met de scheidsrechter om te vermijden dat een tegenstrijdige richting aangeduid wordt
 - Foutieve beslissingen van de scheidsrechter dienen niet bevestigd te worden

5. Neutrale zone

- De assistent waakt erover dat slechts de toegelaten personen zich op de bank bevinden en er blijven. Slechts één trainer per ploeg, mag al rechts-taand binnen de technische zone instructies geven. Na deze instructies te hebben gegeven mag hij naast de bank blijven staan. Deze trainer mag de assistent niet belemmeren in de uitvoering van zijn taak.
- Wanneer personen in de neutrale zone zich niet gedragen zal de assistent kalm en tactvol tussenkomen. Als dit mislukt, zal de assistent tijdens een spelstilstand de aandacht van de refree hierop vestigen.
- In geval van zware incidenten of spelbeïnvloeding (speler komt zonder toelating op het terrein en mengt zich onmiddellijk in het spel) moet de assistent onmiddellijk, via noodsignaal, de aandacht van de scheids-rechter hierop vestigen.
- Na het aantekenen van een doelpunt moet de assistent wel begrip hebben voor de vreugde-uitbarstingen, maar moet proberen te vermijden dat personen op het speelveld komen.
- De assistent moet controleren of niemand in de neutrale zone rookt.

6. Kwetsuur van een speler

- Tracht te voorkomen dat de verzorger en dokter op het speelveld komen zonder toelating van de scheidsrechter: ze moeten het teken van de scheidsrechter afwachten
- Laat niet toe dat een gekwetste speler zich laat verzorgen op het terrein of op de zijlijn (één voet binnen, één buiten het speelveld). De speler het speelveld doen verlaten op voldoende afstand van de zijlijn en erover waken dat de assistent niet gestoord wordt in de uitoefening van zijn taak
- Het is niet aan de assistent om toelating te geven aan een gekwetste speler om opnieuw op het speelveld te komen: hij moet het teken van de scheidsrechter afwachten
- Wanneer de assistent vaststelt dat een bloedende speler zich op het speelveld bevindt, moet hij dit bij de eerste spelstilstand aan de scheidsrechter signaleren

7. Vervanging van spelers

- Erover waken dat wisselerspelers (maximum 3 per ploeg) zich opwarmen achter de eerste assistent met een uitrusting die verschillend is van die van de effectieve spelers
- Een vervanging mag slechts aangevraagd worden bij een spelstilstand als de speler klaarstaat aan de middellijn. Als er borden verplicht zijn moeten deze ook klaar zijn
- Wanneer de assistent het conventionele teken heeft gegeven, mag hij zijn plaats niet verlaten vooraleer hij zeker is dat de scheidsrechter zijn signalisatie heeft opgemerkt en hierop ingaat
- De vervanging gebeurt ter hoogte van de middellijn
- Nagaan of de kledij in orde is: (studs, scheenbeschermers, thermobroek, trui in de broek, geen juwelen en gevaarlijke voorwerpen)
- Vermijd de wisselerspeler aan te raken en verwittig hem dat hij op de toelating van de scheidsrechter moet wachten om op het speelveld te komen
- Laat de wisselerspeler niet op het speelveld komen alvorens de te vervangen speler het speelveld verlaten heeft.
- De assistent blijft bij de wisselerspeler tot deze op het speelveld komt.
- Ten einde te voorkomen dat het aantal toegelaten vervangingen wordt overschreden dient de eerste assistent dit aantal te noteren
- Vooraleer het spel wordt hernomen moet de assistent een teken geven aan de scheidsrechter om duidelijk te maken dat hij zijn plaatsing ter hoogte van de voorlaatste verdediger opnieuw heeft ingenomen
- Indien er een vierde official aanwezig is, voert deze de procedure van de vervanging uit. Indien er meerdere vervangingen tegelijkertijd doorgaan, moet de assistent zich naar de middellijn begeven ter ondersteuning

8. Uitsluiting van spelers

- De assistent moet er de aandacht van de scheidsrechter op vestigen indien een uitgesloten speler het speelveld of de neutrale zone niet heeft verlaten
- Indien de scheidsrechter het spel wil hernemen of reeds hernomen heeft dient de assistent onmiddellijk tussen te komen met het noodsignaal indien de uitgesloten speler zich nog op het speelveld bevindt
- Tussenkomen bij de eerste spelstilstand wanneer de uitgesloten speler zich nog in de neutrale zone of op de bank bevindt
- In de gaten houden of een uitgesloten speler zich nadien niet in de neutrale zone of op de bank bevindt, eventueel in burgerkledij

9. Allerlei

- Doelnetten nakijken voor de aanvang van iedere speelhelft
- Indien op vraag van de scheidsrechter een speler het speelveld verlaten heeft om zijn uitrusting in orde te brengen of om een bloedende kwetsuur te verzorgen, moet de assistent beletten dat de speler opnieuw het speelveld betreedt zonder toestemming van de scheidsrechter
- Indien een speler zonder duidelijke reden het speelveld verlaat, erop toezien dat hij niets wijzigt aan zijn uitrusting (schoenbeschermers uitdoen, andere schoenen aantrekken,...) waardoor een controle en spelstilstand nodig zijn om opnieuw tot het speelveld toegelaten te worden
- Discreet de aandacht vestigen van de scheidsrechter op het feit dat de kledij van een speler niet in orde is
- Niet voor ballenraper spelen
- De tijd in de gaten houden
- Niet vergeten reservemateriaal mee te nemen (fluit, boekje, kaarten, balpen)
- De beide assistenten zullen de gele of rode kaarten eveneens noteren